

GRAU EN CIÈNCIA POLÍTICA I GESTIÓ PÚBLICA

101099 POLÍTICA I MÓN CONTEMPORANI

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	POLÍTICA I MÓN CONTEMPORANI
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer Curs Semestral (Segon Semestre)
Horari	<i>Veure web de la Facultat</i>
Lloc on s'imparteix	Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia. (Per les aules i altres espais docents, veure web de la Facultat)
Llengües	català / castellà (segons normativa vigent)

Responsable de l'assignatura

Nom professor/a	Dr. Joan Botella Corral
Departament	Ciència Política i Dret Públic
Universitat/Institució	Univ. Autònoma de Barcelona
Despatx	B3 - 151
Telèfon (*)	93 681 24 35
e-mail	joan.botella@uab.eu
Horari de tutories	<i>Veure web de la Facultat</i>

2. Equip docent

Nom professor/a	Joan Botella Corral
Departament	Ciència Política i Dret Públic
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B3-151
Telèfon	93 581 24 35
e-mail	Joan.botella@uab.eu
Horari de tutories	Veure web de la Facultat

3. Prerequisits

No té prerequisits acadèmics.

És necessari que els alumnes segueixin regularment un diari d'informació general i alguna pàgina web informativa de qualitat sobre qüestions polítiques i econòmiques locals i internacionals.

4. Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta matèria té un caràcter de Formació Bàsica, servint de fonament per al conjunt dels continguts del Grau en Ciència Política i Gestió Pública.

Els objectius essencials de l'assignatura són adquirir familiaritat amb el conjunt de moviments, processos i referències que, a escala mundial, han configurat la segona meitat del segle XX; ser capaç d'analitzar processos d'abast general; i ser capaç d'expressar oralment i per escrit els coneixements adquirits, i defensar-los en una discussió pública.

5. Competències i resultats d'aprenentatge.

Competència CE19. Elaborar marcs analítics i/o d'intervenció que tinguin en compte la dimensió històrica dels processos polítics i socials

Resultat d'aprenentatge

Competència CE20. Interpretar els marcs polítics i socials històrics, com a antecedents explicatius dels actuals, per a comprendre millor la realitat actual.

Resultat d'aprenentatge

Competència CT3. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica

Resultat d'aprenentatge

Competència CT10. Realitzar exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

Resultat d'aprenentatge

Competència CT12. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per a portar a bon terme la feina prevista.

Resultat d'aprenentatge

Competència CT13. Treballar autònomament.

Resultat d'aprenentatge

6. Continguts de l'assignatura.

Tema 1.- La política en el món contemporani. Estats, ideologies i mercats. L'erosió de la frontera entre *nacional* i *internacional*. L'aparició de nous actors polítics: organismes supranacionals, mitjans de comunicació, ong's...cap a l'opinió pública mundial.

Bloc I : Els "30 anys gloriosos" (1934 - 1973)

Tema 2.- La fi de la II Guerra Mundial: repartiment del món i sistema de blocs. La creació de les Nacions Unides. Els instruments econòmics internacionals: Banc Mundial, Fons Monetari Internacional... La lògica de la "guerra freda".

Tema 3.- L'Occident : la creació dels "Estats de benestar" com a pacte social i polític. Creixement econòmic, polítiques distributives i regulació dels mercats. La democratització dels sistemes polítics liberals. La creació de mecanismes de cooperació supranacionals: OTAN, integració europea. Amèrica Llatina: els populismes.

Tema 4.- El bloc soviètic. De la Internacional Comunista al Pacte de Varsòvia. La planificació econòmica. Els casos excepcionals: Iugoslàvia; Hongria; Xina.

Tema 5.- La fi dels imperis i la descolonització. El trencament de l'imperi britànic: l'Índia. La crisi de Suez 1956 i l'emergència del món àrab. La independència dels estats africans. La noció del "Tercer Món". La conferència de Bandung: el projecte d'un món "no aliniat".

Tema 6.- Els nuclis de crisi: la creació d'Israel; les dictadures europees; Cuba; Vietnam; el conflicte xino-soviètic. Una conjuntura de canvi generalitzat: "1968": nous actors polítics, nous conflictes, noves formes d'acció; el canvi en la cultura de masses.

Bloc II : Un període de canvis polítics (1973 - 1990)

Tema 7.- Revolta i reacció: el sorgiment del neoconservadurisme; el tancament de l'Església catòlica; les dictadures militars americanes.

Tema 8.- El final del sistema econòmic "1945": la guerra arabo-israeliana de 1973 i l'ús del petroli com a arma. La integració econòmica internacional: la industrialització del 3er. Món i la desindustrialització d'Occident.

Tema 9.- Les transicions democràtiques: 1973 - 1975, Europa del Sud; 1983 - 1988, Llatinoamèrica; 1987 - 1990, Europa central i oriental. Els casos africans. Les característiques dels processos de transició: tipologies i factors. Transició i consolidació democràtica. Les transicions fallides.

Tema 10.- Les noves polítiques econòmiques: la reducció del pes de l'Estat. El "consens de Washington". L'alternativa europea: la integració en la UE.

Bloc III : Un món globalitzat (a partir de 1990)

Tema 11.- La caiguda del mur de Berlín i la fi de la Unió Soviètica: la "fi de la Història"? Un

sistema econòmic integrat a escala mundial: la "globalització". La supressió de les fronteres econòmiques; la creació de nuclis d'integració reforçada. Els vectors de la globalització: Internet i la cultura de masses.

Tema 12.- La contradicció principal: democràcies nacionals i economia internacional. Les dificultats de la política democràtica: la desafecció ciutadana i la fi de les ideologies. La política "post-moderna". Identitats grupals davant dels corrents homogeneïtzadors: religions, nacions, sexe... Les revoltes anti-globalitzadores: de Seattle 1999 al Fòrum Social Mundial.

Tema 13.- Les qüestions obertes: la crisi mediambiental; la desigualtat social i econòmica mundial; el terrorisme i l'economia criminal; la crisi financera de 2008. Els "Estats fallits". Mecanismes de govern supranacionals.

7. Metodologia docent i activitats formatives.

La dedicació a aquesta assignatura es concreta en diversos tipus d'activitats, cadascuna amb una determinada càrrega d'hores de treball. Aquesta varietat de formes de treball es materialitza en metodologies diferenciades. Els 6 crèdits ECTS impliquen una dedicació total de 150 hores, distribuïdes en

- *activitats dirigides*, amb presència del professor i en l'aula, que consistiran en classes magistrals, discussions i anàlisis de processos polítics concrets. Per aquestes sessions, hi hauran lectures prèvies obligatòries, anunciades pel professor amb antel·lació. Aquestes activitats totalitzen, aproximadament, un terç del total del treball exigít.

- *activitats supervisades*, dutes a terme per l'alumne fora de l'aula, seguint un pla de treball acordat amb el professor. En concret, els alumnes hauran de fer dos treballs en grups reduïts (de 3 - 4 alumnes), consistents en

1.- aplegar documentació sobre un determinat fet o moviment polític mundial (d'una relació preelaborada pel professor), redactar un breu informe i fer-ne una presentació a l'aula.

2.- veure una pel·lícula (d'entre una relació preelaborada pel professor), analitzar-la, interpretar el seu context social i polític i presentar un informe escrit.

Aquestes activitats representen, aproximadament, una desena part del temps de treball exigít.

- *activitats autònomes*, que realitza l'alumne pel seu compte d'acord amb les exigències de l'assignatura, per tal de superar-la amb èxit. Això inclou lectures bàsiques, lectures dels materials necessaris per a elaborar els informes esmentats, estudi dels apunts de classe, etc. Aquestes activitats representaran, aproximadament, la meitat del temps de treballs dels alumnes.

Finalment, les activitats d'avaluació completen la totalitat del temps de treball de l'alumne.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
----------------------	-----------	-------	---------------------------

Dirigides

48 hores (32 %)

Classes magistrals	36h.	Veure programació assignatura
Debats sobre les presentacions dels alumnes	12h	Veure programació

Supervisades

15h (10 %)

Lectures dels materials per a les presentacions a classe.	8h	Veure programació
Cerca i visionat d'un film	7h	Veure programació

Autònomes

81 h (54 %)

Lectures de materials per a les presentacions	25h	Veure programació
Preparació general de l'assignatura	56h	Veure programació

8. Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura comporta per part de l'estudiant:

- l'assistència regular a classe, que té un valor del 15 % de la nota final.
- la preparació d'un comentari sobre un text o document polític (d'una llista preparada pel professor), que serà presentat i discutit a classe, i que té un valor del 25 % de la nota final (tramesa amb data límit 9 d'abril, i presentació a l'aula entre 12 d'abril i 21 de maig).
- la preparació d'un comentari sobre una pel·lícula (d'una llista elaborada pel professor), amb un valor del 20 % de la nota final (presentació amb data límit 28 de maig).
- la realització d'una prova final, amb un valor del 40 % de la nota final. Pels alumnes que hagin superat les anteriors avaluacions, aquesta prova consistirà en dos temes; per la resta d'alumnes, addicionalment, inclourà un test i un exercici sobre un dels dossiers documentals entregats pel professor.

La prova final tindrà lloc en el dia i aula que fixi la Facultat. Entre la seva realització i la data final de qualificació, hi haurà una avaluació complementària per aquells alumnes que no hagin superat l'assignatura.

La concurrència a dues de les activitats d'avaluació esmentades es incompatible amb la qualificació de "No Presentat"

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Presentació a classe, discussió	2h	CT: 3, 8, 10, 12, 13
Tramesa de l'informe sobre el film	1h	CT: 8, 10, 12
Prova final	3h	CE 18, 19; CT : 3, 8, 12, 13
TOTAL	6h	

9. Bibliografia i enllaços web

1.- Amb caràcter obligatori, l'alumne haurà d'utilitzar un dels següents textos:

F. García de Cortázar; J.M. Lorenzo Espinosa, *Historia del mundo actual, 1945 – 1995*. Madrid: Alianza Editorial.

R.Aracil; J. Oliver; A. Segura, *El mundo actual. Desde la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*. Barcelona: Servei de publicacions Universitat de Barcelona.

E. J. Hobsbawm, *Historia del siglo XX. 1914-1991*. Barcelona: Editorial Crítica.

2.- Es publicarà un dossier de lectures sobre *Problemes Contemporanis*, que caldrà preparar per a les discussions a classe i per a la prova final.

3.- El professor prepararà, per a la realització dels treballs dels alumnes, una relació de textos / documents polítics rellevants, i una relació de pel·lícules, sobre les quals els alumnes seleccionaran, d'acord amb el professor, quins seran objecte del seu treball.

Moltes fonts documentals són accessibles via Internet, però el seu accés no és sempre fàcil. D'altra banda, estan contínuament apareixent nous web i serveis que poden ser d'interès, de manera que el dossier de documents inclourà una orientació més detallada en aquest sentit..

És especialment adequat als continguts i a l'estil de l'assignatura el repertori constituït pel "Modern History Sourcebook", que es troba a la pàgina web:

<http://www.fordham.edu/halsall/mod/modsbook.html>

10. Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Setmana 1	Classe magistral. Presentació i tema 1	Aula	Dossier de documentació	Coneixement i valoració de les dificultats conceptuals de l'assignatura; característiques principals del procés polític avui; la superació del marc nacional-estatal.
Setmana 2	Classe magistral. Tema 2. Discussió a l'aula.	Aula		Coneixement de la situació mundial després de la II GM; la tensió entre un nou ordre mundial i la "guerra freda".
Setmana 3	Classe magistral. Tema 3. Discussió a l'aula.	Aula		Comprensió dels diferents tipus de polítiques econòmiques de postguerra; les varietats entre països.
Setmana 4	Classe magistral. Tema 4. Discussió a l'aula	Aula		Comprensió del món soviètic, del moviment comunista internacional, i de les seves divisions internes.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Setmana 5	Classe magistral. Tema 5 i discussió a l'aula.	Aula		Coneixement dels processos de descolonització i de la noció de "3er. Món" i les seves implicacions
Setmana 6	Classe magistral. Tema 6 i discussió a l'aula.	Aula		Anàlisi dels conflictes entre Est i Oest en les perifèries del sistema; 1968 i el xoc de les mentalitats.
Setmana 7	Tutories; lliurament informe	Aula; despatx professor		Seguiment, individualitzat o per grups petits, de dificultats i problemes en la matèria.
Setmana 8	Classe magistral. Tema 7; presentació d'informes i discussió a l'aula	Aula		Coneixement del sorgiment de moviments contra - revolucionaris en els 70's; dels seus aspectes polítics i ideològics.
Setmana 9	Classe magistral. Tema 8; presentació d'informes i discussió a l'aula	Aula		La crisi del model econòmic de post-guerra i la industrialització de païso "atrassats". Discussió de les nocions de "retard", "desenvolupament", "creixement", ...
Setmana 10	Classe magistral. Tema 9; presentació d'informes i discussió a l'aula	Aula		Comprensió de les transicions democràtiques, de les seves varietats i conseqüències.
Setmana 11	Classe magistral. Tema 10; presentació d'informes i discussió a l'aula	Aula		Anàlisi de les noves polítiques econòmiques dels 80's: neoliberalisme, integració europea

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Setmana 12	Classe magistral. Tema 11, 12; presentació d'informes i discussió a l'aula	Aula		Comprensió del final dels "blocs", i les seves conseqüències: la globalització.
Setmana 13	Classe magistral. Tema 12, 13; presentació d'informes i discussió a l'aula	Aula		Anàlisi de la inconsistència entre sistemes democràtics nacionals i processos socials supranacionals.
Setmana 14	Tutories; lliurament d'informe	Aula; despatx professor		Seguiment, individualitzat o per grups petits, de dificultats i problemes en la matèria.

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
9 d'abril	Presentació d'un comentari / informe sobre un document o text polític		Informe escrit	Coneixement del context d'un determinat conflicte, o d'una determinada conjuntura (p.e.: la guerra de Corea; el "68"; etc.); recursos expressius i argumentatius
28 Maig	Presentació d'un comentari sobre una pel·lícula		Informe escrit	Anàlisi reflexiva sobre la imatge de determinats processos socials i polítics, vehiculada en una obra cinematogràfica (com "Apocalypse Now", "L'home de marbre", etc.); posta en relació amb el seu context.